погляд

8 (225) 28.08.2019
Газета ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

3 СТОР. **Любов** тривалістю в Незалежність...

7 СТОР. **Ранок** буває добрим?!

8 СТОР. **Історія** проблем у моїй голові

Уперед, до нових вершин!

Запам'ятаймо університетське подвір'я таким... Невдовзі тут знову буде яблуку ніде впасти

Як і зазвичай, літо промайнуло дуже швидко. Хтось мав час відпочити, а комусь було спекотно на роботі. Зокрема, наполегливо трудилися члени Приймальної комісії УжНУ. У підсумку вступна кампанія виявилася успішною. І в 2019 — 2020 навчальному році альма-матер прийме близько двох тисяч здобувачів фаху (як бакалаврів, так і магістрів).

Цьогоріч до УжНУ абітурієнти подали більше 13 350 заяв, що перевищує кількість минулого року (попри змогу подавати не 9, а 7 заяв). До того ж, як порівняти з попередньою вступною кампанією, тепер до рейтингового списку за державним замовленням потрапило на 14 % більше абітурієнтів, а саме — 755 осіб. Ці факти, безумовно, свідчать про зростання популярності нашого закладу вищої освіти.

Так, на основі повної загальної середньої освіти на бакалаврат УжНУ зараховано понад 1050 осіб (із них 800 — на денну форму навчання). А до магістратури медичного спрямування — більше сотні нових студентів. Найпопулярнішими виявилися медичні та юридичні спеціальності. Заповнено всі державні місця природничо-гуманітарного коледжу альма-матер.

Добре попрацювали й господарники, які готували ужнівські приміщення до нового навчального року. Як зауважив ректор Володимир Смоланка, щороку для покращення інфраструктури нашого ЗВО вкладають мільйони гривень, аби зробити комфортні умови для навчальної та наукової робіт студентів і працівників вишу.

Скажімо, неозброєним оком помітний обсяг виконаного в головному навчально-лабораторному корпусі, що на «БАМі». Продовжуючи підвищення рівня енергоефективності, яка є пріоритетною для університету, у будівлі замінено 115 вікон на другому поверсі. Крім того, відремонтовано приміщення деканатів географічного й математичного факультетів, кафедри політології і державного управління ФСН.

У хімічному підрозділі тривали ремонтні роботи в рентгенівській лабораторії й на кафедрі аналітичної хімії.

Продовжують і капітальний ремонт на медичному факультеті: зроблено підвальні приміщення, у яких облаштують навчальні лабораторії, та замінено електромережі. У пріоритеті також — реставрація фасаду будівлі, де розміщено медфак, яка є культурною спадщиною.

Капітально відремонтували й кімнати та коридори на кафедрі хірургічних дисциплін, розташованій біля Ужгородської клінічної міської лікарні. Проректор з адміністративно-господарської роботи Дмитро Сойма каже: «Загальний кошторис робіт становить близько півтора мільйона гривень. У планах також ремонт великих аудиторій Л1 та Л2».

Приємно констатувати: щороку приділяють увагу не тільки оновленню навчальних приміщень, а й покращують умови проживання в Студмістечку УжНУ. Так, одразу в трьох гуртожитках (№№ 1, 2, 3) провели системи пожежної сигналізації, що дало змогу підвищити рівень безпеки.

Крім того, у гуртожитку № 2 замінили вхідні двері та реставрували хол.

У гуртожитку № 4 здійснено ремонт елементів водостічної системи, а в перспективі — капітальні роботи в санвузлах.

До слова, цьогоріч поселення першокурсників до Студмістечка УжНУ відбувається 28 серпня, а старшокурсників — 29-ого та 30-ого. Вартість проживання за місяць майже не змінилася — 520 гривень (оплатити необхідно одразу за три місяці, тобто 1560 грн).

А вже 31-ого серпня, у суботу, відбудеться святкування Дня знань в університеті. О 10:00 біля головного навчально-лабораторного корпусу посвятять у студенти нову генерацію ужнівців, сповнену сил і натхнення підкорювати невідомі вершини. Бажаю вдалої адаптації в новому статусі, а загалом усій університетській родині — успіхів у 2019 — 2020 навчальному році!

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

ВІТАННЯ

Із Днем Незалежності...

Дорогі працівники та студенти Ужгородського національного університету! Перед початком нового навчального року маємо чудові дати — День Державного Прапора України й, звісно, свято Незалежності. Ми не просто заклад освіти, а школа виховання справжніх патріотів своєї Батьківщини.

Наше завдання — берегти та примножувати те, що отримали від попередніх поколінь. І нинішні свята, власне, є таким надбанням, за яке уславлені предки віддавали життя. Тож у ці серпневі дні з особливим трепетом радіємо, що живемо в такій чудовій державі. Без сумніву, бажаємо кращого. Але якщо готові до змін — слід сумлінно над цим працювати. У нашому випадку — старанно навчатися та щедро ділитися знаннями. Такими помислами й бажаю вдало розпочати новий навчальний рік!

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ.

...та Першовереснем!

Шановні викладачі й студенти альма-матер! Напередодні нового навчального року хочу щиро привітати вас. Бажаю всім, хто має стосунок до нашого університету й освітньої галузі загалом, наснаги до роботи та навчання. Вірю, що цей рік принесе вам чимало корисного, а керівництво УжНУ докладе максимум сил, аби сприяти цьому. Сподіваюся на плідну співпрацю.

Радий вітати нових студентів, котрі за період навчання не тільки здобудуть потужний навчальний вишкіл, а й знайдуть міцну ужнівську родину. Отож усім нам — терпіння та натхнення!

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ.

Готуючись до 74-ого й 75-ого...

У ректораті на засіданні правління Міжнародної асоціації випускників альма-матер спільно з її старійшинами говорили про відзначення 74-ого й підготовку до 75-ого днів народження вишу.

За словами Івана Артьомова, заступника голови правління, Асоціація поклопоталася про переговори з керівниками зарубіжних організацій (зокрема, зі США, Німеччини, Японії та Ізраїлю) щодо залучення і їхніх пропозицій стосовно святкування.

Із-поміж триденних заходів обов'язковою буде подяка старійшинам університету (нагородження й обговорення найближчих планів), адже саме люди, котрі старанно працюють упродовж багатьох років, і творять імідж ЗВО. Свідченням позитивного образу УжНУ на освітньому фоні є й нинішня вступна кампанія, як наголосив голова правління, проректор Олександр Сливка.

Ігор Студеняк, проректор і член ради Асоціації, зауважив: доцільно б видати до 75-ліття монографію (окремий розділ присвятити діяльності Асоціації) та книгу спогадів. На чергове засідання зберуться у вересні.

Тетяна ЛЕСЮК,
студентка відділення журналістики.

Одним абзацом

Визнання. У цьогорічному рейтингові Webometrics, який бере до уваги ступінь інтеграції наукового закладу в Інтернеті, Ужгородський національний університет посів 11 місце серед вітчизняних ЗВО. Якщо порівняти з торішнім показником: альма-матер піднялася на 6 позицій!

Міжнародні зв'язки. УжНУ налагоджує співпрацю з Європейським університетом Тбілісі (Грузія). Можливості партнерства ректор альма-матер Володимир Смоланка, начальниця відділу міжнародних зв'язків Оксана Свеженцева, завідувач кафедри інформаційних управляючих систем та технологій Олександр Міца обговорили з професором грузинського університету Теодором Заркуа, котрий перебував у нашому ЗВО в контексті IV Міжнародної літньої школи з програмування.

Медіафест. Представники кафедри журналістики УжНУ взяли участь у медіафестивалі «Праволюдяність—2019», який улаштували на Київщині. До масштабного заходу, організованого Інститутом журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, Центром інформації про права людини за підтримки Програми розвитку ООН в Україні, долучилися більше сотні викладачів і студентів із 26 університетів. Мета фестивалю — сприяння дотриманню етичних стандартів та уникненню дискримінації в роботі журналістів. Докладніше про захід — у черговому номері.

IFOM. Цьогоріч третьокурсники-медики вперше складали IFOM (іспит із міжнародних основ медицини), що став частиною Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, до якого також входять: «Крок-1», іноземна мова професійного спрямування та об'єктивний структурований клінічний іспит. Складання IFOM пікетували студенти в різних медичних закладах України. Зважаючи на обставини, робоча група при Міністерстві охорони здоров'я вирішила зарахувати результати всім третьокурсникам, котрі складали іспит. Студенти, які не з'явилися без поважної причини, повинні впродовж навчального року перескласти тести, що коштуватиме близько 800 гривень.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

Інформаційні потреби — для нацменшин

Чергове засідання в Ужгородському прес-клубі присвятили співпраці засобів масової інформації з громадськими організаціями в забезпеченні інформаційних потреб національних меншин Закарпаття. Спікери розповідали про видання відповідного спрямування й медійні проєкти в громадському секторі.

Зокрема, Юрій Бідзіля, професор, завідувач кафедри журналістики УжНУ, який періодично здійснює моніторинг засобів масової інформації, зазначив: найкраще інформаційні потреби національних меншин забезпечені в угорськомовному середовищі. А ось громадських організацій найбільше серед ромів, хоч і не всі активно діють. Забезпечення ж інформацією національних меншин області Юрій Михайлович уважає важливою проблемою, тому на неї повинні більше звертати увагу в Києві. Особливо, щоб громадяни не послуговувалися відомостями з неперевірених джерел.

Юрій Дунда, головний редактор Kárpáti Igaz Szó UA-Online, акцентував на толерантності у взаєминах між різними етносами області, розповів про вихід угорських медіа для українців, а очолюване ним видання представив як своєрідний місток між читачами сусідніх країн.

Євгенія Навроцька, медіаекспертка з ромської проблематики, поінформувала про вихід упродовж 11 років ромської газети «Романі Яг» та інші відповідні медійні проєкти. Наголосила, що серед ромів є унікальні люди, тому варто розповідати про них, а не поширювати стереотипи.

Своєю чергою, Володимир Навроцький, експерт проєкту «Справедливість для ромів в Україні», зазначив, як у рамках однієї з ініціатив готують відеоісторії про ромів.

Загалом учасники були переконані: на Закарпатті немає проблем у спілкуванні між представниками різних національностей. А щоб не виникало бар'єрів, потрібно всебічно висвітлювати життя етносів, зокрема акцентуючи увагу й на традиціях народів, позитивному досвіді.

Володимир Тарасюк,
«Погляд».

Запрограмувалися,
або Як айтівці підкорювали літо

Уже вчетверте Ужгород зібрав любителів ІТ-технологій на Міжнародній літній школі з програмування. Цьогоріч вона — наймасштабніша. З'їхалося понад 140 учасників та тренерів із 20 університетів України, а також із Грузії. Юні програмісти мали від 10 до 15 задач. На їх вирішення — 5 годин. 22 команди суперничали в першій лізі (це найсильніші колективи, які представляють Україну на міжнародній арені) та 28 у другій.

За одним комп'ютером доводилося працювати втрьох. Річ у тім, що в змаганні оцінювали й командний дух, уміння чітко розподіляти обов'язки. Учасниця із Сум Ірина Пільгуй зізналася: іноді робота в групі допомагала, іноді — навпаки. Особливо коли хотілося завершити якомога швидше. Тож відволікатися ніколи, дорогоцінна кожна мить...

Утім, попотіти було за що. Призовий фонд — заманливий! Як наголосив на відкритті організатор заходу, завкафедри інформаційних управляючих систем та технологій Олександр Міца, переможці в першій лізі отримають 10 000 грн, у другій — 7 000. Грошові призи виділяли й за дорозв'язування задач, які учасники не подужали під час основного змагання (5 і 4 тис. грн відповідно в обох лігах).

Ректор УжНУ Володимир Смоланка зауважив під час урочистостей, що якби він представляв потужну ІТ-компанію, то неодмінно завітав би до Ужгорода й агітував би тутешню юнь працевлаштуватися в його фірмі.

Уже традиційно до Літньої школи приїжджають грузини: як учасники, так і професор, член Академії природничих наук Грузії Теодор Заркуа. Він розповів: участь у відповідних змаганнях не завжди на руку тамтешнім здобувачам фаху. Якщо студент виділятиме забагато часу на підготовку до олімпіади, то знижуватиме рейтинги з інших дисциплін; але коли не показуватиме високих успіхів у конкурсі — проблем у навчальному процесі не оминути. Якщо ж на схожих заходах грузини посідають призові місця — відкривають собі шлях до працевлаштування в престижних компаніях.

Цьогоріч в обох лігах тріумфували команди зі Львівського національного університету імені Івана Франка (відповідно LNU_Jackals та LNU_Smurfs), срібні призери — із Харківського національного університету радіоелектроніки (KhNURE_NRG і KhNURE_Code_Shredingera), «бронза» дісталася з-поміж «першолігівців» Київському національному університетові імені Тараса Шевченка (команда KNU_arsijo_stop_creating_problems), із «друголігівців» — Національному університетові «Львівська політехніка» (NULP_pain).

Літня школа з програмування — єдина така в Україні. Це своєрідна оаза професійного зростання для олімпіадників. Вони збираються й відшліфовують уміння. Така форма професійного зростання є для молоді ще й життєвою позицією. А вона, за Вінстоном Черчиллем, «така дрібниця, яка абсолютно міняє справу».

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Милозвучна мудра магія мови мого майбутнього

У мережі був анекдот. Якщо коротко, то в купе їхали пасажири — представники різних держав. Кожен вихвалявся своєю мовою, запевняючи, що саме за нею — світове майбутнє. Останнім висловився українець. Розкрив магію нашої милозвучної. Адже рідною мовою можна написати оповідання, у якому всі слова починаються з однієї літери. Співрозмовники запропонували «П». Далі цитуємо...

ПЕРШИЙ ПОЦІЛУНОК

Популярному перемишлянському поетові Павлові Подільчаку прийшло поштою приємне повідомлення:

«Приїздіть, пане Павле, — писав поважний правитель повіту Полікарп Паскевич, погостюєте, повеселитесь».

Пан Павло поспішив, прибувши першим потягом. Підгорецький палац Паскевичів привітно прийняв приїжджого поета.

Потім під'їхали поважні персони — приятелі Паскевичів...

Посадили пана Павла поряд панночки — премилої Поліни. Поговорили про політику, погоду. Пан Павло прочитав підібрані пречудові поезії.

Панна Поліна програла прекрасні полонези Понятовського, прелюд Пуччіні. Поспівали пісень, потанцювали падеспань, польку.

Прийшла пора пообідати. Поставили повні підноси пляшок: портвейну, плиски, пшеничної, підігрітого пуншу, пільзенське пиво.

Принесли печені поросята, приправлені перцем, півники, пахучі паляниці, печінковий паштет, пухкі пампушки під печеричною підливкою, пироги, підсмажені плецки.

Потім подали пресолодкі пряники, персикове повидло, помаранчі, повні порцелянові полумиски полуниць, порічок.

Почувши приємну повноту, пан Павло подумав про панночку.

Панна Поліна попросила прогулятися по Підгорецькому парку, помилуватися природою, послухати пташині переспіви. Пропозиція повністю підійшла прихмелілому поетові. Походили, погуляли.

...Порослий папороттю предавній парк подарував приємну прохолоду. Повітря п'янило принадними пахощами.

Побродивши по парку, пара присіла під порослим плющем платаном. Посиділи, помріяли, позітхали, пошептalися, пригорнулися.

Почувся перший поцілунок: прощай парубоче привілля, пора поетові приймакувати!

У купе пролунали оплески. Усі визнали: милозвучна, багата українська мова буде жити вічно поміж інших мов світу.

Один зі співрозмовників ніяк не міг визнати своєї поразки.

— Ну а коли б я назвав іншу літеру? — заявив він. — Наприклад, літеру «С»!

— Я на своїй мові можу укласти не лише оповідання, а й навіть вірш, де всі слова будуть починатися з «С».

Якщо Ваша ласка, прошу послухати.

САМІТНИЙ САД

Сонно сипляться сніжинки,
Струмінь стомлено сичить.
Стихли струни, стихли співи,
Срібні співи серенад.
Сріблом стеляться сніжинки,
Спить самітній сонний сад...
Сипле, стелить сад самітній
Сірий смуток — срібний сніг,
Сумно стогне сонний струмінь,
Серце слуха скорбний сміх,
Серед саду страх сіріє.
Сад солодкий спокій снить.

Потім усі замовкли. Говорити не було потреби.

Подано з нагоди Дня Незалежності України за публікацією Панаса СТОЛЯРЧУКА, *професора, («Українська думка», Лондон).*

Любов тривалістю в Незалежність...

Уже 28 років наша Україна, наче Алхімік з однойменного філософського роману-притчі всесвітньо відомого бразильця Пауло Коельйо, упевнено прямує до своєї Персональної Легенди, розшифровує земні й неземні знаки, прагне збагнути Душу Світу, знайти заслужений скарб (себто осмислити, відчути та перейнятися своїм призначеним життєвим шляхом). Та й готова, давно вбравшись у терновий вінок поневірянь, криз, розпачів, далі торувати важкий шлях Незалежності, усіяний випробуваннями, де доля не часто щадить гарантіями на успіх. А ми, доньки й сини, в унісон і какофонічно переконуємо всіх, а головне — себе, що любимо Батьківщину. А яка ця любов? Припіднесена на блюдці реальності як мистецтво чи як приємно-бажане відчуття, коли метелики літають у животі, а серце воліє відректися від розуму?!

Легші, звісно, лускокрилі... Градус патріотизму зашкалює зазвичай під час майданів, флешмобів у вишиванках, а в будні нерідко перетворюється на ртуть у термометрі, який усе життя боїшся розбити. Мистецтво любові своєї країни — щось значно вище, суттєвіше, складніше.

Якось знайома розповідала: колись її насилу посватали з майбутнім чоловіком. Здається, родичі... Згоди ніхто не питав. Уклали шлюб, а кохання мало народжуватися після одруження. І ту любов справді нарощували, плекали чи виплакували. Зате ставала міцною, а про розлучення не могло бути й мови. Нині ж усе навпаки: кохання проходить першочергову перевірку аж ніяк не душею, а після одруження в багатьох випадках триває недовго. Аналогічно й із країною. Не ми обираємо рідну землю, а певно, вона нас. Ось народжується українець(ка), і з матусиними колисковими, першими самотужки промовленими складами, запахом рідної домівки й з'являється та чиста, справжня любов до Батьківщини. Угоду укладено! Але ж залишатися вірним країні попри труднощі, спільно рухатися вперед та берегти вогнище такого собі сімейного затишку — завдання не з простих. Утім, із тих, хто витримав, виростають справжні офіцери. Точніше істинні патріоти, котрі готові покласти життя, але не поступитися навіть міліметром рідної території. Хто ж прагне любити Україну легко й уникає випробувань — таке «возз'єднання» триває недовго. І виникає безліч «псевдо»...

Псевдо — ті, хто присилає повідомлення «заберіть 259 000 грн готівкою!» А «подробиці за безкоштовним номером» допоможуть без зайвих зусиль обібрати вас до ниточки. Лише псевдо здатні збирати гроші для «атовців», натомість формувати власний бізнес чи ж дарувати бійцям земельні ділянки, а потім спокійно використовувати останні на власний лад. Псевдо й ті, хто продає та купує голоси на виборах. А ще ті, які усміхаються «на всі 32», а відвернувшись, обмиють усі ваші кісточки в стані комунікативного афекту. Псевдо обманюють, руйнують, принижують, шантажують, убивають... Псевдолюди, яких наче одна земля годує. Дисонанс — від нелюбові. Або любові з додатком «квазі». За психологом і письменником Еріхом Фроммом, «жодна людина не повинна бути засобом для досягнення цілей іншої людини». Хіба можна битися в груди, що Україна понад усе й водночас нехтувати співгромадянами?!

Кохати країну — мистецтво. Чимось схоже й на художнє. Живописець опановує різні техніки, вивчає досвід попередників, стає теоретично та практично підкованим. Утім, аби створити справжній шедевр, слід іще тонко відчувати роботу. Країну теж можна знати від «а» до «я», та не менш важливо вміти вловлювати її імпульси всіма фібрами душі. І для такого мистецтва необхідно набрати свої «студентські» групи: сформовані з найрідніших, друзів, однодумців, колег... У єдності з кимось будь-що опанувати легше. Та одні й ті ж прагнення (стати митцем у любові до своєї країни), пензлі для малювання (способи), полотна (територія для відповідного творчого «розгону») хіба створюють ілюзію єдності. Насправді ж маємо звичайну схожість, однаковість, яка здатна лише претендувати на єдність. Українці роками спільно виборюють право на гідне, європейське, життя, добрі зарплати, адекватну «комуналку», нормальні умови життя та праці. Тому, що єдині? Швидше, однакові. Однакові своїми проблемами й тисячами «недо»... Але є й ті, хто готовий стояти справді за єдність країни, відкинувши на периферію власні бажання. І такими особистостями, насправді, Україна дуже багата. Вони колись не просто виживали під чоботом інших країн, а й плекали українськість, утверджували її та бережно передавали поколіннями, а ще без роздумів віддавали життя, але не продавали рідну землю. Та й у нинішньому світі героїв вистачає. Хто рятує інших; робить добрі справи; чесно виконує свої обов'язки; зрештою, хто береже там, на сході держави, мир для нас усіх. Така вона, любов до Батьківщини!

Те, що українців не покидають одвічні «недо», має й «плюси». Випробування дозволяють поглянути на світ геть з іншого боку. Алхімік у пошуках скарбу не раз хотів зупинитися, та вища мета завжди брала гору. Так і громадяни нашої держави не володіли б унікальною винахідливістю виживання, умінням «перетворюватися на вітер» (як у романі Коельйо), рятуватися там, де, здається, темно в кінці тунелю. Колись засланим до Сибіру українцям удавалося вижити за страшного холоду: хтось зігрівався молитвою, хтось найкращими спогадами, а хтось вірою в те, що повинен ще топтати ряст на рідній землі. А чи багато наших громадян знає про колимську трагедію (1949 року неподалік одного з радянських концтаборів за вказівкою керівництва СРСР у болоті втопили майже 3000 українок 13-14 років, «чтоб нєкому было рожать бандеровцев»)? Про це нагадує поема Дмитра Шаупти «Колимські дівчатка», у якій:

А поміж Колимою
та Іршавою
Затиснув
неймовірним тягарем
Всіх монстр,
поіменований державою,
Немилосердний
більшовицький Кремль.
***
Кремлівський спрут
гвалтовно оповив
Угіддя наші
й з України смокче
Людини кров, яку не перелив
У Колиму, а перелити хоче...

Кожна зіпсована сторінка історії давала й дає добрий урок. Не так давно відкрила для себе (багато хто повинен пам'ятати, але, думаю, для представників мого покоління це теж буде відкриттям) окремі чудернацькі імена, якими колись називали діток. До прикладу, уривок із роману Володимира Лиса: «Хлопчиків називали Кімами або Віленами, що скорочено означало — Комуністичний інтернаціонал молоді чи Володимир Ілліч Ленін... Були ще Маркси й Енгельси... А дівчат називали Тракторинами, Електринами та Інтернами. Ще Сталінами. А мене назвали Даздраперма, що скорочено означає російською — «Да здравствует первое мая». (В.Лис. Країна гіркої ніжності, с. 15). Скажете, над нами знущалися? Так. Утім, можливо, і ці факти підливали масла у вогонь національної свідомості, знищуючи тим самим беззаперечну «любов до партії».

...Любов до країни осягнути не просто. Зате потрібно! Шлях видасться довгим, важким. Час від часу спокуси закликатимуть зупинитися й заведуть у пастку, про яку попереджає Парацельс: «Той, хто гадає, що всі плоди достигають одночасно з полуницею, нічого не відає про виноград». Але «якщо ти чогось хочеш — увесь Всесвіт буде сприяти тому, щоб твоє бажання збулося» — із науки Коельйо. Тож зустрічаючи 28 рік Незалежності, пора вже сміливо ставати алхіміками своєї країни — перетворювати прості метали (тобто негаразди) на золото й срібло (у переваги) і лікувати від різних недуг власну душу. Бо ж любов повинна бути взаємною. Україна свою відданість уже показувала не раз на чолі зі славними предками, коли доводилося століттями тримати оборону перед ворогами. Нині одні моляться за державу, інші її будуть, а хтось досі прикриває своїми спинами від куль і береже наш спокій. Лише на початку місяця в один день не стало одразу чотирьох героїв-морпіхів. Герої, звісно, не вмирають. А ви готові стати ними? Яка тривалість вашої любові до Неньки-іменинниці?..

Мирослава ГАРАЗДІЙ, *«Погляд».*

Органіка (продукти) — із відходів

Відкриття науковця з альма-матер

Йому — 86! І він не просто викладає на кафедрі фізичної та колоїдної хімії УжНУ, а й дивує новими винаходами. Це — Василь Гомонай, заслужений професор альма-матер.

Науковець чимало років присвятив дослідженням у галузі хімії. Результатом довготривалих наукових пошуків став винахід, який дозволяє з відходів виготовляти продукти для подальшого використання. І все — за мінімальної кількості етапів. Наприклад, на презентації свого відкриття В.Гомонай розповів, як із вуглекислого газу можна отримати органіку, а вуглекислий газ перетворювати на їжу. Останнє нововведення знадобиться, приміром, у подорожах на Марс, коли бракуватиме їжі. За словами науковця, є змога суттєво здешевити й каталізатори для автомобілів, які нині використовують дорогоцінні метали. Вищеперераховане вдалося завдяки співпраці з французьким ученим з університету Сорбонни. Одного дня наш хімік зібрав результати багаторічних досліджень — і надіслав до наукового журналу Catalysis.

Видання контактує з відомими науковцями з усього світу. Із Сорбонни В.Гомонай отримав опонента й запрошення до співпраці. Французькі вчені перевірили дані ужгородського винахідника за допомогою рентгенівського аналізу. Відповідь була позитивною.

...Коли науковець ще навчався в аспірантурі, два роки здійснював хімічні експерименти: вивчав вплив електричного поля, як буде змінюватися склад продуктів при окисленні метану. Впливу не виявив. І був на межі відрахування з аспірантури. Наступного дня хотів розібрати установку, ввімкнув її і — сталося диво: з'явився формальдегід.

Тепер про відкриття хіміка з альма-матер знають за кордоном, а ось студенти в усій Україні вже знайомі з дослідником, адже опановують фах за навчальними виданнями В.Гомоная.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Люльки Мамая...

Літо — не тільки час відпочинку для ужнівців, а й удалий час для екологічних ініціатив. Представники Aura Academica, зважаючи на масштаби традиційного для Закарпаття кавового ритуалу, розпочали боротьбу з паперовими стаканчиками. Установили спеціальні урни — так звані «Люльки Мамая» — для збору використаного одноразового посуду, адже він є макулатурою з пластиковим шаром усередині, тож про переробку зі звичайним папером ітися не може.

Наразі в Ужгороді поставили 10 пробних екотрубок (одна вміщує 100-120 стаканчиків). Зокрема, у головному корпусі альма-матер та ректораті, у міській раді, кафедральному соборі, а ще в кількох кав'ярнях. Зібране віддаватимуть на переробку до Києва за проєктом «Зелений птах» і виготовлятимуть блокноти. На один потрібно майже чотири сотні відповідного паперового посуду. А в Ужгороді планують виробляти блокноти ще й із символікою міста.

Над утіленням ідеї молодь почала працювати взимку, а вже в червні підготувала перелік закладів / установ, які могли б долучитися. Із запровадженням ініціативи допомогла міськрада. Невдовзі придбали 10 Люльок Мамая (одна така коштувала... 430 грн).

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Вони — для лісу. І цим усе сказано!

Кафедрі лісівництва географічного факультету УжНУ виповнилося 10 років. Із цієї нагоди за редакцією завідувача названого підрозділу, доцента Людвіга Потіша підготовлено брошуру.

У добре ілюстрованому й кольоровому 60-сторінковому виданні йдеться про створення й становлення кафедри, навчальні практики, науково-методичну діяльність. Окремо приділено увагу працівникам («Персоналії»), а в знімках («Фотогалерея») представлено випуски бакалаврів та магістрів за різні роки.

Усього за 10 літ лісівники УжНУ здійснили 8 випусків бакалаврів напрямку «Лісове та садово-паркове господарство» стаціонарної форми навчання та 7 — заочної. Це майже 190 потрібних області й країні загалом фахівців.

Крім того, у 2016 — 2018 роках підготували перші три випуски магістрів. Віриться, далі буде!

P. S. *Вітаємо кафедралів-лісівників із ювілеєм підрозділу. Крім того, цьогоріч, услід за знаковою датою народження — 60-річчям — декана географічного факультету, доцента Івана Калинича, піввіку зустрів і Л.Потіш. Кажуть, вітати можна місяць, а подарунки нести — цілий рік. Хай останніх буде до кінця 2019-ого якомога більше в усіх ювілярів!*

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Біопосуд із... залишків кукурудзи

Якщо одноразовий посуд із пшениці або інших круп — уже не новина, то відкриття ужнівців — ще та сенсація.

Оскільки деякі країни голодують, забирати в них харчові продукти для виготовлення тарілок чи стаканчиків — не варіант. А мозковий штурм представників нашого вишу створив проєкт із переробки кукурудзяних відходів.

Ідеєю з ужгородцями ділився магістрант інженерно-технічного факультету Іван Зуб під час Тижня екосвідомості. Над стартапом працювали: Тарас Гряділь (аспірант кафедри терапії та сімейної медицини ФПОтДП; асистент кафедри внутрішніх хвороб медфаку №2), Петро Бобонич (консультант проєкту, автор патентів України на глюкометри), Ерік Бобонич (інженер проєкту неінвазійного глюкометра, співавтор патентів України).

Кукурудзяний посуд можна згодовувати тваринам і уникати відходів. Та потрібні інвестиції. Лише на виготовлення тестового зразка слід мати... 85 тис. грн. Реалізація проєкту — 300 тис. доларів. Але наша молодь вірить: ідея колись таки буде почута.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Володимир Лазур: до нових спеціальностей через нові наукові напрямки

Фізичний факультет — особливий підрозділ в УжНУ. І з огляду на багату історію, і з міркувань нелегкого «абітурієнтського» сьогодення. Утім, у підрозділі доводять: уміють тримати удар долі й рухатися як за вітром, так і проти нього... У цьому переконала й розмова з деканом фізфаку, професором В.Лазуром.

— Володимире Юрійовичу, не секрет, що в Україні на спеціальність, скажімо, «Фізика та астрономія» подано мало заяв. Як очолюваний Вами підрозділ пережив невтішну тенденцію?

— Справді, вона має місце. Це пов'язано з різким зменшенням кількості державних місць: із 3000 у 2014-ому до... 200 в 2019-ому. І якщо, до прикладу, на інженерні спеціальності трохи додали безкоштовних місць, то для фізичних, на жаль, лишили без змін.

Ми, як могли, рятували ситуацію. Зокрема, здійснювали агітаційну кампанію, організували безкоштовні недільні школи. Шкода, через проблеми з доїздом у них брали участь лише учні з Ужгорода та Ужгородського району. Усього — близько 50 дітей. Із метою підготовки до ЗНО зі школярами предметно займалися фізикою та математикою впродовж навчального року. Також організували 3 заходи — всеукраїнську та обласну олімпіади з фізики, публічний захист учнівських науково-дослідних робіт із теоретичної фізики, експериментальної фізики, кібербезпеки, астрофізики.

Частина учасників недільної школи та олімпіад стали нашими студентами. Крім того, ми відкрили дві нові спеціальності — «Телекомунікації та радіотехніку» і «Біометричну інженерію». Це теж забезпечило колектив роботою. Загалом із 1 вересня на фізичний факультет УжНУ прийдуть навчатися 30 осіб за державним замовленням та 18 контрактників. Зокрема: зі спеціальності «Телекомунікації та радіотехніка» — 9 на місця держзамовлення й 1 на контракт; із «Кібербезпеки» («Систем технічного захисту інформації», «Безпеки інформаційних та комунікаційних систем») — 3 на місця держзамовлення й 13 за контрактом; із «Біомедичної інженерії» — 4 на «бюджет» і 4 за контрактом; із «Прикладної фізики і наноматеріалів» — 4 на місця держзамовлення; із «Фізики та астрономії» — 6 державних місць; із «Середньої освіти (фізики)» — 3 бюджетні місця; із «Мікро- та наносистемної техніки» — одне державне місце.

— На основі яких наукових здобутків було відкрито нові спеціальності?

— Відкриттю нової спеціальності «Телекомунікації та радіотехніка» передували наукові дослідження двох кафедр — теоретичної фізики та оптики — у галузі квантових обчислень. Мова про розробки нових, квантових, каналів передачі інформації на далекі відстані, розробки систем зчитування та запису квантової інформації. Усі ці дослідження безпосередньо стосуються ідеї створення квантового комп'ютера.

Щодо нової спеціальності «Біомедична інженерія», то впродовж ряду десятків років на кафедрах квантової електроніки та фізики напівпровідників вели й ведуть наукові дослідження з вивчення біомолекул, які входять до складу лікарських препаратів. Результати праці опубліковані в престижних журналах світу, що входять до науково-метричної бази даних (Scopus, Web of Science). Таким чином відкриттю нових спеціальностей передувало формування нових наукових напрямків.

— Володимире Юрійовичу, робота роботою, а як Ви відпочивали влітку?

— Із 1 липня й на час нашої розмови перебуваю у відпустці. Однак щодня вирішував проблеми, пов'язані зі вступною кампанією; тому повноцінного відпочинку не мав.

— Бажаю відпочити в найближчому майбутньому! А що б Ви побажали родині вишу з нагоди 1 Вересня?

— Якомога більше взірцевих студентів, успіхів загалом. Усім — щастя, добра, процвітання!

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Наш «Погляд» уже давно співпрацює з університетськими часописами України. Зокрема, нещодавно домовилися обмінятися сторінкою з найкращою студентською газетою 2008 року, лауреатом V Всеукраїнської виставки видань для молоді «Молодіжний акцент»-2009, нині щомісячним студентсько-викладацьким виданням Житомирського державного університету імені Івана Франка «Університет». Подаємо матеріали, які підготували для наших читачів колеги з відповідної редакції.

НАМ — 20!

університет — погляду

Шановні друзі!

Редакція студентсько-викладацької газети «Університет» Житомирського державного університету імені Івана Франка від усієї душі вітає з 20-річчям викладацький та студентський колективи дружньої газети «Погляд», газети Ужгородського національного університету.

Ми вітаємо колектив редакції, вітаємо незмінного головного редактора — Володимира Тарасюка, вітаємо не тільки тих, хто сьогодні регулярно трудиться чи час від часу співпрацює з редакцією, а й усіх, хто своїм талантом, своєю працею, своїми душею та серцем створював, розвивав і утверджував авторитет університетського часопису, робив видання цікавим та змістовним.

Біографія Вашої чудової газети нерозривно пов'язана з життям та історією вишу, його проблемами й досягненнями, із яскравими долями гостей закладу, викладачів та студентів, життям міста й області.

Усі ці двадцять років у кожному своєму номері Ви намагалися достовірно та об'єктивно розказувати про університет і життя навколо нього, завжди залишалися чесними перед читачами. Не помилюсь, якщо зауважу, що газета, за суттю своєю, давно вже стала не органом вченої ради університету, а голосом та порадником викладацького й студентського колективів.

Ми, Ваші колеги та однодумці, добре знаємо: усе, чого досягла газета «Погляд», — результат кропіткої роботи викладачів і студентів, які працювали журналістами, фотографами, верстальниками, коректорами та дизайнерами.

За 20 років різне траплялося на Вашому шляху — успішні публікації та прохідні матеріали, удалі світлини та офіційна фотохроніка; були злети тиражів — 1000 примірників та падіння — 300 екземплярів.

Від усієї душі бажаємо нашим друзям та колегам — колективу редакції газети «Погляд» — підтримки від керівництва університету й великих накладів, творчих відкриттів і цікавих зустрічей, успіхів у всіх справах та починаннях, міцного здоров'я й задоволення від улюбленої роботи.

Андрій БЛИЗНЮК,
головний редактор студентсько-викладацької газети «Університет» Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи, редагування, основ журналістики та філології.

ЖДУ колись і тепер

Житомирський державний університет імені Івана Франка — найстаріший і найпотужніший вищий навчальний заклад Житомирщини. Його історія пов'язана зі знаменитою Житомирською чоловічою гімназією (рік заснування — 1833), на базі якої 1919-ого відкрито Волинський учительський інститут.

За свою історію виш багаторазово перейменовували. У 1999 році Житомирський педагогічний інститут був реорганізований у Житомирський педагогічний університет імені Івана Франка, а в 2004 р. — у Житомирський державний університет імені Івана Франка. Заклад підготував понад 80 тис. випускників. Серед них — відомі вчені, зокрема / або математики, фізики, біологи, лінгвісти, письменники, історики, менеджери освіти, дипломати, державні й політичні діячі.

В університеті функціонують 3 інститути, 5 факультетів, центр довишівської та післядипломної освіти, де навчається близько 8000 студентів.

У ЖДУ діють 17 відомих в Україні та за її межами науково-педагогічних шкіл, 30 науково-дослідних лабораторій та 20 культурно-просвітницьких центрів. На 41 кафедрі працює 589 викладачів, серед них 65 докторів та 297 кандидатів наук. Середній вік професорсько-викладацького складу — 38 років. Сьогодні в університеті видають 6 наукових журналів, 9 студентських періодичних видань.

На базі нашого вишу успішно функціонують рада з розвитку університету, опікунська рада, рада старійшин, рада докторів, центр гендерної освіти, студентське братство, які є провісниками громадсько-державного управління освіти в закладі.

За консолідованим рейтингом вищих навчальних закладів України 2016 року («топ-200 України», Scopus та Webometrics серед 269 вишів ЖДУ імені Івана Франка посів 79 місце та ввійшов до топ-10 кращих університетів Центрального регіону України.

За матеріалами офіційного сайту закладу.

Із хроніки вишу

• Ректор університету, професор Галина Киричук підписала угоду про співпрацю з Варшавським університетом на 2019 — 2024 рр.

• Адміністрація вишу на чолі з ректором зустрілася зі студентським активом. Ішлося про навчальну лабораторію «Центр молодіжної політики», угоди із сімейними лікарями, життя студентів у гуртожитках.

• На факультеті фізвиховання і спорту урочисто відкрили оновлену Галерею спортивної слави Житомирщини.

• На природничому факультеті організували об'єктове протипожежне тренування.

• Відбувся фестиваль студентської творчості «СтоЖарти» — відродження університетської традиції влаштовувати свято гумору.

• На соціально-психологічному факультеті організували «Вечір вільної поезії».

Заповіді студента

Ось що вдалося зібрати:

1. Не дай голодному бути твоїм сусідом.

2. Якщо «пришествія» викладача не відбулося впродовж 15 хвилин, то й навчання не буде.

3. Ранок для сну, а вечір — для гуляння.

4. Злий студент — запорука депресії, злий викладач — загроза для здоров'я.

5. Усмішка — не половина оцінки, а вдалий комплімент викладачеві — практично половина вашого бала.

6. Жага до знань прокидається перед іспитами, а після сесії вона вмирає.

7. Вивчити може кожен, а ось розказати невивчене на іспиті здатні лише обрані.

8. Істина викладача та істина студента — дві абсолютно різні істини.

9. Спізнився на пару — не означає: студент не придумав, чому він запізнився на пару.

10. Після сесії в студента відкривається інстинкт святкування.

11. Ми живемо лише раз, а святкуємо, наче безсмертні.

Світ студента — неоціненний вир фантазії, огорнутий допитливістю та винахідливістю; тому поповнюйте кожен день навчання власними «заповідями», і тоді наука буде справді корисним та захопливим заняттям.

Олег ПОЛОНСЬКИЙ.

Що таке ПРОФСПІЛКА, і навіщо вона взагалі ПОТРІБНА?

Усе, що ми знаємо про студентську профспілку, — вона має підвищувати активність студентів та захищати їх права. Профспілки є незалежними від зовнішніх впливів і не підпорядковуються керівництву університету. Та чи все так чудово на практиці? Про це й інше нам розповів голова профспілки студентів ЖДУ імені Івана Франка Олег Антонов.

— Як діє студентська профспілка?

— Насамперед профспілковий комітет студентів покликаний захищати права молоді стосовно адміністрації та вирішувати проблеми студентського життя. Між керівництвом та профспілковим комітетом здобувачів фаху підписано договір, у якому зазначено всі права як профспілки, так і адміністрації. Тобто кожен член профспілки має право на захист своїх інтересів.

— Що конкретно профспілка може дати студенту?

— Згідно з договором, студент без погодження профспілки не може бути ні відрахований із вищого навчального закладу, ні виселений із гуртожитку. Також профспілковий комітет стежить за дотриманням законодавства щодо виплати стипендій, оплати за гуртожиток, переводу з однієї форми навчання на іншу та всіх інших комісій, що захищають права студентів і працівників профкому.

— Якою є звітність профспілки?

— Звітність профспілки відбувається у формі конференції студентського колективу, а також на звітно-виборних профспілкових зборах, які організовують раз на 5 років.

— Скільки студентів входить до профспілки ЖДУ?

— Сьогодні в університеті навчається близько 3 400 студентів, із яких членами профспілки є 2 750 юнаків і дівчат. Працівників профспілки лише двоє, а вже профспілковий комітет складається із 17 осіб, котрі є представниками студентства. До речі, членом профспілки може стати будь-який здобувач фаху нашого університету незалежно від форми навчання.

— Із якими питаннями до Вас найчастіше звертаються студенти?

— Із питаннями організації культурно-масових заходів, які профспілка здатна фінансово підтримати. Але, на жаль, останнім часом таких пропозицій дедалі менше. І звичайно, із питань захисту інтересів. Студент завжди може попрохати допомоги профспілки, якщо в будь-який спосіб порушено його права. Наприклад, якщо незаконно не поселили в гуртожиток, неправильно виплатили стипендію, поставили незадовільну оцінку, із якою здобувач фаху не згодний.

— Якими є перспективи профспілки?

— Перспективи профспілки залежать від кількості людей, котрі входять до неї. Чим більше членів профспілки, тим міцніша профспілкова організація, яка існує за рахунок внесків. Їх сплачують студенти. Кошти йдуть для надання матеріальної допомоги, фінансування культурно-масових заходів, проведення випусків, організації туристичних поїздок тощо.

Та незважаючи на це, у нашому університеті за останні роки все змінилося на краще. Можна спостерігати поліпшення умов як і в графіку навчання студентів, так і в потребах забезпечення гуртожитків.

Повідомлення про всі заходи розміщені на стендах «ПРОФСПІЛКА ІНФОРМУЄ». Там є змога дізнатися про організацію поїздок, походів у театр, кіно та інше.

— Багато хто вважає, що профспілка є застарілим поняттям із часів комунізму й не вписується в сучасні реалії. Чи не настав час «декомунізувати» профспілку?

— Якщо в людей є бажання проведення декомунізації профспілки — не проблема. Але в чому полягає декомунізація? Можна змінити назву, але суть не зміниться.

Марина ЧИРКО,
Вероніка СТАНЧИК.

Ів Бульвен, Рут Хоган, Джоджо Мойєс...

А що в твоє поле читацького зору потрапило цього літа?!

На зламі етапу, коли потрібно купувати зошити на новий навчальний рік, варто підсумувати досягнення за канікули. Здобутків, безперечно, чимало. У кожного свої, особливі. Утім, є те, що поєднало студентів альма-матер. Це любов до літератури. Симпатія до відчуттів, які перебувають у тобі під час прочитання книжки. І так... Я вас здивую. Читають не лише студенти філологічного факультету! Отож гайда руйнувати стереотипи.

Дарія Абрамова, навіть закінчивши пів року тому рідний математичний факультет, знаходить час для читання. Дівчина в захопленні від детективів: «Люблю кримінал, книжки про психологію. Це специфічна, складна література, тому рекомендувати нічого не буду. Останнє, що прочитала, — «Психологія брехні» Пола Екмана».

Не пасе задніх і третьокурсниця факультету суспільних наук Вероніка Шклярська. Вона перейнялася книжкою Марка Менсона «Мистецтво пофігізму». Видання навчає легше сприймати негативні випадки в житті. «Менсон зауважує: якщо ти займаєшся чимось лише задля результату, то малоймовірно, що досягнеш успіху. А ще раджу почитати «Кульбабове вино» Рея Бредбері та «Маленький принц» Антуана де Сент-Екзюпері. Останньою, думаю, можна збагачуватися в будь-якому віці й не раз», — зазначила Ніка.

До речі, в одній із соціальних мереж активні користувачі й любителі почитати запустили цікавий флешмоб. Потрібно впродовж семи днів публікувати фото книжки, яка є важливою для тебе. Обов'язково щодня долучати іншу людину. Відрадно, в акції взяли участь і представники УжНУ: як викладачі, так і студенти. До речі, 9 серпня світ відзначав День книголюба.

Тішить, що традиція збагачуватися літературою залишається актуальною. Це як мода на маленькі чорні сукні, чорно-білі фото чи картатий принт сорочки. Будьте в стилі, читайте та розвивайтеся!

Тетяна ЛЕСЮК,
студентка відділення журналістики.

Належить до плеяди українських науковців

У всьому розмаїтому доробкові Івана Хланти важливим є природне поєднання різних напрямків діяльності. Він — фольклорист, етнограф, літературознавець, бібліограф, педагог. Підтвердженням слугують написані, упорядковані, підготовлені до друку й опубліковані понад сто авторських книжок, кілька сотень наукових статей. Це багатство відображено в біобібліографічному покажчикові: В.Качкан. Іван Хланта (2008).

Він — ініціатор і організатор народного літературно-мистецького музею Копашнівської ЗОШ І — ІІІ ступенів Хустського району. Ідеться про понад три тисячі експонатів, що стали загальним надбанням і тепер служитимуть людям.

Закінчивши філологічний факультет Ужгородського державного університету (1964), стаціонарну аспірантуру Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т.Рильського Академії наук України (1974), працює вчителем, директором, інспектором Тячівського районного відділу народної освіти, викладачем кафедри української літератури УжДУ (1974 — 1982), провідним методистом Закарпатського організаційно-методичного центру культури. Нині — академік Академії наук вищої освіти України, заслужений діяч мистецтв України. Тобто це один із тих сумлінних подвижників на ниві української культури, які, випереджаючи час, працюють на українську ідею та державність і яких ми так мало знаємо.

Видання казок Івана Хланти у 80-і — на початку 90-их років минулого століття були дуже популярними серед читачів, виходили стотисячними (і більше!) накладами. А збірників казкового епосу нараховується двадцять два. Їх би бажано перевидавати.

З активною науковою діяльністю І.Хланти ми мали змогу ознайомитися під час зустрічі в читальній залі Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету, яка є особливою, пам'ятною, бо тут кілька років працював бібліографом і розпочав здійснювати цілеспрямовану реалізацію наукових пошуків та досліджень.

Нас особливо зачарувала розповідь про фундаментальні пісенні збірники, матеріал до яких І.Хланта записав з уст талановитих співаків Закарпаття, Львівщини; від українців, де вони компактно проживають у Румунії та Сербії («Пісні Іршавщини» (2005), («Співайте Богові нашому, співайте» (2008), «Народні пісні українців Банату (Румунія» (2009), «Пісня — то моє життя. Українські народні пісні з голосу Анни Опришко» (2013, с. Голобутів Стрийського району Львівської області), «Пісня над Дунаєм» (Народні пісні русинів (українців) Сербії» (2014), «Пісенна хвиля Оглядова. Українські народні пісні села Оглядів Радехівського району Львівської області» (2015), «Коломийкарі Закарпаття» (2017) та інші.

І.Хланта здійснив титанічну працю, записавши з уст співаків і опублікувавши понад сім тисяч пісень із нотами в згаданих вище та в інших унікальних збірниках. Кожному з останніх передує вагома вступна стаття, також примітки, словник маловживаних слів. У цілому вони слугуватимуть молодому здобувачеві вченого ступеня конспектом, на основі якого можна захищати щонайменше кандидатську дисертацію. Пісні цих збірників — незрівнянний строкатий калейдоскоп із величезною кількістю гарних візерунків. Іван Васильович зумів підняти майже неторкані, цілинні пласти народної пісенності, які чекали свого повернення до репертуару талановитих співаків нашого краю, узагалі до шанувальників пісні.

А скільки цікавого ми почули про записи І.Хланти народних казок від обдарованих оповідачів Дмитра Юрика («Добра наука», 1995), Михайла Майора («Золотий птах», 1997), Петра Куртанича («Усі скарби з лісу йдуть», 1999), Юрія Баняса. Від останнього зафіксовано 210 текстів казок і чимало інших прозових творів, що ввійшли до збірника «Казки та легенди з-під Хустського замку» (2016. — 914 с.). За кількістю текстів і художньою майстерністю він належить до найталановитіших оповідачів України.

Особливий інтерес викликало повідомлення Івана Васильовича про те, що в кожному населеному пункті є кілька обдарованих носіїв народнопоетичної творчості. Десь, можливо, їх більше, десь менше. Але вони живуть скрізь — справжні, плідні, покликані Богом. Хоч ці особистості не мають аж такого визнання, але виконують потрібну роботу, без якої неможливе становлення і окремої душі, і соборної душі народу. Із приводу цього варто нагадати слова Пантелеймона Куліша: «Скільки у нас добра на Україні і ніхто йому ціни не знає, бо

закинута наша земля всякою невгіддю».

Із розповіді І.Хланти ми довідалися, що він безмежно закоханий у фольклор, увесь розчиняється в ньому, творить свій єдиноможливий шлях збирання й вивчення народних перлин, творить серцем, могутнім темпераментом, розумом, уродженим чуттям і набутим фольклористичним досвідом. Діяч виявляє справжні народні таланти, намагається зафіксувати їх репертуар. Іван Васильович переконаний: історія дає нам шанс відчувати Україну культурним осердям світу.

І.Хланта справедливо вважає, що ми повинні боротися за душі українців, котрі живуть за кордоном, зазомбовані російською пропагандою. Варто дати можливість українській діаспорі у світі повнокровно задовольняти свої духовні потреби, знімаючи з очей шовіністичну московську полуду.

Головною ознакою фольклорних видань І.Хланти, зокрема пісень, є їх постійна актуальність, бо вони переконливо й розумно реагують на сьогоднішні події та проблеми. Авторські книжки можуть сколихнути людські серця то радісними, то печальними хвилями. У піснях відбито реальні процеси, що відбувалися в усіх клітинах суспільного організму на безмежно довгих магістралях соціально-історичної еволюції людства.

Як теоретик, І.Хланта дослідив чимало проблемних питань з історії та особливостей розвитку українського словесного фольклору, що знайшло втілення в книжках і статтях. Серед них — «Специфіка відображення дійсності в соціально-побутовій казці», «Принципи класифікації та наукового видання українських соціально-побутових казок» (Народна творчість та етнографія. — 1975. — № 3, № 4) тощо.

Ще незаперечною заслугою І.Хланти є його значний внесок в упорядкування, редагування та видання найфундаментальніших праць українських фольклористів минулого, зокрема Панаса Мирного й Івана Білика, — «Народні пісні в записах Панаса Мирного та Івана Білика» (1977), О.Кольберга — «Оскар Кольберг. Казки Покуття» (1991), В.Гнатюка — «Володимир Гнатюк. Казки Закарпаття» (2001), збірник «Закарпатський вертеп» (1995) тощо.

І.Хланта брав участь у республіканських, міжнародних та всесоюзних (до 1990 р.) наукових конференціях із питань фольклористики. За такими значними досягненнями — роки напруженої праці, робота з ранку й до пізнього вечора, часто безсонні ночі, коли не все складається так, як би хотілося. Вихідні чи відпустка для Івана Васильовича — поняття відносні. Постійно багато працюючи, іноді над кількома дослідженнями паралельно, автор переконаний, що творчий процес стимулюється щоденними зусиллями.

Відомо: І.Хланта ще зі студентської лави завдяки спілкуванню з прогресивними, патріотично налаштованими шістдесятниками, із котрими познайомився в Харкові, Києві, Одесі, Львові, Мінську під час міжвишівських наукових студентських конференцій, брав в останніх участь. Усе це вкоренило в ґрунтовному дослідникові глибоке відчуття української національної ідеї, міцну громадянську позицію. На переконання митця, мета його життя — фольклором нагадувати українцям про багатющий арсенал народної мудрості. Таку місію з честю виконує вже кілька десятків років. Успіху сприяє постійний особистий і творчий контакти з носіями фольклору, науковцями-фольклористами.

Якось у виступі І.Хланта справедливо зазначив, що лише тоді зможемо побудувати державу, коли будемо підтримувати й примножувати духовні надбання, національні інтереси, плекати й упроваджувати в усі сфери життя успадковані від багатьох поколінь звичаї, обряди, традиції.

Зі слухачами І.Хланта ділиться наболілим. Його завжди турбує думка, як залучити до видання фольклорних збірників, тобто отримати фінансову підтримку спонсорів, меценатів, яким по-справжньому не байдужа доля нової України, духовності, культури й мистецького рівня її народу; зокрема юного покоління.

Уважаємо, що книжки І.Хланти — удячний матеріал не тільки для вчителів Срібної Землі, для використання на уроках, передусім із літератури рідного краю, та позакласних заходів. Це вкрай необхідний матеріал для формування національної свідомості дітей. Прочитавши фольклорні збірники автора, учні не зможуть залишитися байдужими. Адже йдеться про зразкові приклади для наслідування, для виховання сучасної молоді, бо І.Хланта став часткою своєї землі, часткою України.

Зустрічаючись зі школярами, студентами, учителями, працівниками культури, митець із любов'ю ділиться досвідом, секретами знайомства з носіями фольклору та записами творів. Якщо захотіти, то всього можна навчитися, стверджує фольклорист. Головне, щоб було бажання. Поціновувачі фольклору з удячністю відзначають: «Добре: в Україні є ще майстри, яким є що показати, про що розповісти, а нам — на що подивитися, зрадіти та набратися снаги!» Іван Хланта з радістю спілкується з кожним, хто хоче ближче пізнати духовні цінності нашого народу.

Зустріч відомого закарпатоукраїнського фольклориста з читачами, особливо молоддю, може, — найважливіше в теперішній його громадській діяльності; тим паче, що І.Хланта — неабиякий оратор і фахівець своєї справи, який може полум'яним словом запалити юні серця. Це запам'ятовується назавжди.

Унікальні видання науковця змушують думати й набиратися досвіду, знайомлять із видатними особистостями нашого часу, дають змогу краще все зрозуміти. Серед творчих індивідуальностей сьогодення І.Хланта посідає особливе місце, належить до плеяди українських науковців, які заслужили визнання тим, що зберегли віру в загальновизнані національні ідеали.

Кожна книжка Івана Васильовича потрібна читачам. Однак немає нічого принизливішого від усвідомлення свого безсилля, коли важко достукатися, щоб роздобути кошти на чергове видання.

Не забуваймо: фольклор належить усьому народові. І від високих чинів до найнепомітніших осіб ми повинні турбуватися про збереження, примноження та популяризацію духовних цінностей.

Ольга ЧИЖМАР,
провідний фахівець кафедри української літератури УжНУ.

Ранок буває добрим?!

Дорогоцінні 90 хвилин, або 5400 секунд

У кожного — свій ранковий ритуал. Залежить він від того, чи ти «жайворонок», чи «сова». Для когось прокинутися й, головне, піднятися, відпустивши з міцних обіймів подушку, не викликає надзусиль. Інші ж пів години щоп'ять хвилин відтягують цей складний процес. Багато хто може назвати ранок добрим тільки в тому випадку, коли доводиться скинути ковдру об 11:00, дехто не втрачає можливості зустріти світанок із чашкою гарячого лате. Одні не починають день без корисного сніданку, однак є й ті, хто не має звички споживати їжу вдосвіта. Безперечно, обов'язки, які постають перед нами, змушують іноді прокидатися в дуже ранню пору. І можливо, хотілося б поніжитися ще довше. Проте ми шукаємо ендорфіни в чомусь іншому.

Для мене ранок добрий, коли прокидаюся о 8:00, заварюю каву, готую вівсянку. Доки цей процес триває, із насолодою нарізаю фрукти до сніданку, і все — під улюблений плейлист. Уважаю непоганою традицією почитати книжку під трапезу, символічні 3-4 сторінки, однак часу на це майже не залишається. Та й чула, що така практика не приносить користі. Не надто полюбляю перші пари, але прокидаюся й неодмінно підіймаюся з ліжка після «дебютного» дзвінка від пана Будильника. Не бачу потреби мучити себе відтягуванням неприємної справи, яка чекає попереду. Адже доки лежу бодай цих п'ять додаткових хвилинок, постійно думаю, що потрібно вже збиратися. Утім, такі міркування змусили мене дізнатися, які добрі ранки є в студентів альма-матер. Розділяють мої погляди чи навпаки?

Схожої позиції дотримується Дарія Рожі, другокурсниця українсько-угорського навчально-наукового інституту. Дівчина полюбляє пити вранці свіжу каву. «А ще — прокидатися, коли тільки розвидняється. Початок дня можна назвати особливо вдалим, якщо тобі не потрібно нікуди квапитися», — зазначає юнка.

Однак багатьом до вподоби розпочинати день активно, і головне — у ранковий час доби. Ось, до прикладу, ні для кого не секрет, що доцентка кафедри журналістики Галина Шаповалова полюбляє проводити перші пари. Наставниця каже: «Устаю вдосвіта. Мій гарний ранок починається о 06:00 або 06:30. П'ю каву, отримую насолоду від цього. Читаю обов'язково новини, зокрема ukr.net, Facebook, і поспішаю на роботу. Для мене це — найкращий ранок, який може бути, коли день робочий. Якщо вихідний — відпочиваю, іду в місто або займаюся домашніми справами. Важливо — щоб ранок розпочинався зранку».

Найцікавіше, із чим мені доводилося мати справу на початку дня, — люди, котрі не сприймають нічого сказаного до них, доки від того часу, як прокинулися, не минуло хоч би пів годинки. Процес надзвичайно притягувальний. Ідеш, щебечеш, ділишся пережитим, а у відповідь — погляд нерозуміння. Потім доводиться розповідати все заново, проте не в цьому сіль. Я ж не так реагую на ранок, тому просто дивуюся, що наші організми такі індивідуальні.

До прикладу, свій метод, який, безперечно, допомагає розпочати вдало день, у Івана Зуба, магістранта інженерно-технічного факультету. Хлопець ділиться досвідом: «Допомагає правильне налаштування ще ввечері, потрібно себе запевняти: завтра буде

добрий, продуктивний день — і тобі ніщо не зможе завадити. А ще впливає на вдалий початок дня той факт, коли засинаєш із думкою про завтрашній вихідний, бо знаєш: нікуди не слід поспішати. Не маю звички пити каву зранку, узагалі її не вживаю. Натомість займаюся ранковою зарядкою. Розминаюсь, аби відчути тонус із природою, прилив крові в м'язи. Деколи потрібно прокинутися о 04:00 або о 06:00. Усе залежить від планів на день. Якщо іду кудись у гори, то доводиться вставати о третій ночі, аби встигнути ще на вокзал. А так прокидаюсь о 07:00 або о 08:00».

Прихильницею довгого сну є третьокурсниця біологічного факультету Мар'яна Кічурка. Вона не вигадувала особливих ранкових ритуалів. Не вистачає часу на сніданок, проте дівчина — віддана фанатка чаю. Не встигає прослухати улюблену пісню, однак і без того залишається усміхненою весь день. Такою я її й зустріла — привітною та милою.

Інтернет просто кишить порадами, як розпочати день удало. Фахівці радять пити зранку смузі, міняти руку, якою чистиш зуби, — це начебто допомагає активізувати нові ділянки мозку й розвиває креативність. Також дослідники стверджують, що варто читати зранку мотиваційні цитати, слухати музику, або ще один дієвий метод — завести особистий щоденник. На мою думку, не існує ідеального рецепту, проте кожен може вигадати його самотужки, залучивши індивідуальні інгредієнти.

Мені захотілося знову дослідити свої дії, вимірюючи їх у часовому просторі. Скільки ж хвилин потрібно на те, щоб зібратися до вишу, і на що витрачаю їх? Тим паче, скоро знову з головою поринемо в університетське життя. І так: беру до уваги стандартний ранок студентських буднів. Останнім часом найчастіше доводилося йти на другу пару. Чудово, чи не так? У такі дні ставлю будильник на 08:00. Приблизно 20 хвилин витрачаю у ванній, паралельно ставлю кип'ятити воду в чайник. На те, щоб приготувати вівсянку з фруктами, іде 10 хв. Снідаю — 20 хв. знову позаду. Далі потрібно обрати наряд. Змінюю двічі те, у чому піду. Розумію, що потрібно попрасувати одяг. Витрачаю ще 15 хвилин. Потім на зачіску 10, якщо не вирішую вирівнювати волосся (так буває й 20). Оскільки залишилося ще трохи часу, можу перечитати конспект, якщо в цей день практичні. Піде додатково 15 хв. Разом — 90. Або 5400 секунд. А це півтори години. Саме так, о пів на десяту вже вирушаю підкорювати «БАМ». Не багато й не мало. Якщо б робила все швидше, могла б поспати довше. За ці 45+45 встигають відбутися два тайми футбольного матчу.

Удало розпочати день можна, коли ти маєш із ким розділити чашку кави й усмішку, коли в тебе є поставлена мета або розуміння того, що живеш недаремно. Тоді не важливо, яка погода за вікном… Устиг ти поїсти вівсянку й чи знадобиться тобі сьогодні парасолька…

Тетяна ЛЕСЮК,
студентка відділення журналістики.

Рішення фортуни…

Фортуна всміхається тільки тим, хто до цього готовий.
Луї ПАСТЕР

Те, що я тепер в УжНУ, — не випадковість. Вам, напевно, здається, усе це лише вигадки. Та вірю: саме доля привела мене до Ужгородського національного. Розповім доволі цікаву історію, яка підтвердить мої переконання.

Після одинадцятого класу не розуміла, де шукати своє покликання. Знала одне — точно буду далі навчатися: вища освіта все ж потрібна. У цьому не сумнівалася. Тому почала розмірковувати про те, яку професію обрати. У школі добре розуміла математику, але не настільки, щоб стати економістом. Легше вчила українську мову. Особливо любила писати твори. Тому й звернула увагу на філологічний факультет. Зізнаюся, мама радила стати лікарем. Мовляв, авторитетніше. Утім, така перспектива мене аж ніяк не влаштовувала. Я не хотіла й слухати. Ба більше, хвилювалася за те, щоб не виконувати щодня якусь монотонну роботу. Ще в дитинстві (коли питали, ким хочу стати в майбутньому) відповідала — журналісткою. «А що ти будеш робити?» — зацікавлено питав тато. «Носити газети», — казала я. Приблизно таке уявлення мала про цю професію. Думала, що напишу текст, піду його людям «роздавати». Нормальна тактика чи не так?

Коли нарешті обрала шлях, яким хочу рухатися, то з'явилося ще одне питання: у якому місті здобуватиму фах? Київ був недосяжною фантазією, а Львів здавався доволі реальним. Про Ужгород колись і чути не бажала.

Поїздка до міста Лева виявилася нелегкою. Ми всією родиною прокинулись о четвертій ранку. Узяли валізи й вирушили шукати пригод. Батько зовсім не поділяв нашого захоплення вирушати автомобілем у таку мандрівку. Дорога довга — їхати приблизно 290 км. Але я настільки хотіла потрапити до омріяного Львівського університету, що не бачила перешкод. Проте актуальною залишалась одна проблема — творчий конкурс призначили на інший день. Треба було щось із цим робити. Не випадково дата збігалась із конкурсом в УжНУ. А спробувати свої сили повинна в обох університетах. Тому спеціально приїхала раніше, щоб розв'язати це питання. Навіть не знала, чи дозволять писати. Доведеться спокушати долю. Пам'ятаю перші враження. Сіре, сумне приміщення. Темні, маленькі коридори. Але в один момент усі ніби завмерли. Повільно до свого кабінету йшов декан тамтешнього факультету. Поважний, спокійний, упевнений. Спочатку чомусь його злякалася. Та коли вже спілкувалися з ним, то співрозмовник виявився добрим і веселим. Сказав, що можу брати участь сьогодні.

…Чимало абітурієнтів з'їхалися з різних місць. Аудиторія, у якій писали завдання, переповнилася людьми. Найбільше здивувало те, що дозволяли користуватися так званим «творчим доробком». Тобі ніхто не забороняв послуговуватися книжками, будь-якими зошитами чи блокнотами. Буду чесною й скажу, що за нами майже ніхто не спостерігав.

Після завершення одразу якнайшвидше поїхали додому. Наступного дня мене чекав творчий конкурс в Ужгороді. Він неабияк відрізнявся від мого попереднього досвіду. Та це вже інша історія. Вона «тягне» на ще одне есе.

Коли аналізую все, то розумію, що нічого випадкового не буває. Інакше було б, якби набрала трохи більше балів у Львові. Та не жалкую, що подала документи саме на філологічний факультет Ужгородського національного університету. Обставини склалися чомусь саме так. Колись говорила, що ніколи не навчатимуся в Ужгороді. Зовсім ніколи! Як кажуть: «Не кажи гоп, доки не перескочиш». Або ж: «Ніколи не кажи «ніколи!» Безперечно, буває важко, деколи занадто. Але одне залишається незмінним. Мене супроводжує відчуття, що я в потрібному місці. У цьому навіть не сумніваюсь. Ось таким було рішення долі. Намагалася щось змінити, але марно. Фортуна знає, як краще для тебе!

Яна СОЗАНСЬКА,
студентка відділення журналістики.

Історія проблем у моїй голові

та як я з ними впоралася

Розповідаю не тому, що хочу пожалітися. Ці події допомогли мені змінитися й переусвідомити життя.

Не знаю причини своїх проблем зі шлунком і загалом зі здоров'ям, проте це завдало немалої шкоди. Коли ще вчилася в школі, то постійно пропускала уроки й цілими днями лежала в ліжку... Хтось подумає: треба бути дурним, щоб так засмучуватися через гастрит, але мені не було легко, бо все змінилося. Оптимізм зник, із мого раціону відібрали все, що любила досі. Я стала багато спати й лінуватися. Сенс життя кудись подівся. Довго й не повертався.

А що мені могло подобатися? Постійно нудило, слабкість і фізичний біль перемішувалися з відповідним емоційним станом. Я більше не могла займатися тим, чим раніше. Стала огидною сама собі, боялася, що не можу впоратися з перешкодами, які запропонувала доля. Була сердитою, адже фактично перестала жити й почала просто існувати. Усі навколо поставали такими розумними, знали, що мені слід робити, а що — ні. А я не знала. Мене бісило життя від одного прийому таблеток до іншого. І стала... пручатися! Зробила все, що потрібно: дослідження пройшла, потрібні ліки приймала, дотримувалася графіку й дієти,

але найобразливіше: нічого не допомагало.

Нудота застрягла в горлі й не давала жити. Я стала в'язнем своєї голови. Прекрасно розуміла, що не хвора на рак чи інші важкі недуги. Але мене просто вбивало те, як раніше було добре і як тепер погано. Дуже важко, коли всі, хто поруч, за першої ж можливості жаліли та давали рекомендації — я й так усе добре знала сама! А коли реально ставало погано, мені лише в один голос говорили: «Сама собі винна!» У чому я винна? У тому, що не можу дати собі ради? Я просто жила й насолоджувалася тим. Ніколи раніше не думала про самогубство, але тоді не вдавалося уникнути відповідних переживань. Лише хотіла, аби було легко, аби ця нудота зникла разом зі мною.

Нудота — ще той звір, який не давав повноцінно жити. Не могла нормально пересуватися транспортом, бо ставало зле. Я так багато пропустила через неї: веселощі в школі, останній дзвінок, випускний. Моя нудота стала синонімом до слова «страх». Почала боятися ходити без ліків.

Нині мені значно легше, бо минув час, я звикла, і певною мірою перестала боятися. Повернулося бажання жити для себе й для інших. Виявилося, моя нудота — насправді лише страх того, що люди побачать мене справжньою, слабкою. Я вдячна тим, хто мене підтримував, не давав повісити носа. Дякую й собі, що не пустила все плисти за течією.

Не знаю, чи це було насправді, чи наснилося, чи, може, я все вигадала. Але вже навчилася радіти тому, що маю. Хочу повернути світ, який сама зруйнувала. Хочу здійснювати мрії, і мені байдуже, скільки ліків доведеться прийняти й скільки несмачної каші з'їсти. Більше не дозволю моїм комплексам та уяві все зіпсувати.

У підсумку додам: ніколи нікого не слухайте, крім свого серця. Знаходьте та любіть себе всупереч тому, що вам нав'язують. Життя надто коротке, аби витрачати його, на жаль, за минулим. Творіть майбутнє!

25*.

Коли твій ПОГЛЯД НАМ 20! солодкий — цукор не потрібен...

Він майже одразу почав гойдати колиску моєї творчості... Я була, наче маля, яке не встигло й з'явитися на медіасвіт, зате повноцінно відчувало підтримку батьків, себто великого університетського часопису, та особливий містичний зв'язок, що може простежуватися лише між поколіннями «бабусі / дідусі — онуки»...

«Погляд» став одночасно поколіннями уявних батьків та прабатьків, котрі вдихали в мене журналістське життя. Навіть тоді, коли дихання перекривали песимізм, невпевненість і невдачі, ця газета завжди знаходила нереверсивну маску й подавала додатковий кисень, тобто можливості для самореалізації на просторах творчості.

...У мене два дні народження: як звичайної людини, восени, та як поглядівки (саме так головний редактор видання Володимир Тарасюк зазвичай називає колегинь), навесні (із березня 2013 року почала працювати в «Погляді»). Часопис став другою домівкою. Хоч редакційне приміщення завжди здавалося маленькою коміркою, і я почувалася Дюймовочкою, котрій ще рости й рости, аби отримати бодай крихітне право називати себе акулою пера.

...Очі наливалися щастям, серце вистрибувало, а в душі літали метелики! Думаєте, закохалася?.. Е, ні! Такі емоції перебирали владу в моїй душі, коли... із нетерпінням чекала виходу часопису, де прізвище вперше «засвітилося» на газетних шпальтах. А потім, сховавшись від усіх, в абсолютній тиші перечитувала власні публікації, що тягнули за собою легеньку усмішку й потужну мотивацію вдосконалюватися.

Далі, мов усім дітям, хотілося «вилізти» із колиски й досліджувати світ самотужки. Бунт, боротьба за авторське «я», яке, щоправда, тільки прорізалося, наче перші зуби, — без цього, певно, складно уявити творче становлення будь-кого. І я не стала винятком. Теж ігнорувала застереження на кшталт «не торкайся гарячого, бо пече», доки все ж не пекла пальці, усвідомлюючи помилки, навчаючись самодисципліни, придумуючи власні способи знаходження «тієї нещасної тавтології», яку хоч в око стрель не бачила у своїх текстах... Та «Погляд» зберігав цілковитий спокій, подавав руку, коли падала (найчастіше у відчай!), і далі терпеливо виконував місію — прокладав мені стежку в журналістику...

Уперше усвідомлено відчула «родинність» із часописом на його 15-річчі. Коли готувалися до свята, працювали з архівами газети. Перегляд випуску «Погляду» за кожен рік запускав до машини часу, яка переносила в моє справжнє дитинство... Ось, наприклад, газета за 1999 рік — я пізнаю світ; за 2001-ий — стаю школяркою; за 2014-ий — уже вжилася в роль студентки...

У мережі натрапила на цікаву думку: «Життя — картина. Батьки дають полотно, доля — рамку, оточення — фарби. А малювати потрібно самому». Маючи все перераховане, я й узяла пензель і спробувала знайти себе. Найкращою фарбою на професійному полотні почала здаватися публіцистика. Та цей журналістський живопис щоразу готував камені спотикання. Утім, Усевишній нагородив чудовим наставником: правильно розбавляти барви в творчості й наносити їх тоді, коли доцільно, довго навчав В.Тарасюк. І саме за підтримки Володимира Юрійовича, будучи студенткою, стала авторкою першої, публіцистичної, книжки «За ниткою Аріадни» (2015 р.), а завершила спудейський шлях науково-популярним виданням про гумор та сатиру (2018 р.). Якби мені навіть на 1 курсі хтось сказав таке, ні за що б не повірила...

А ще «Погляд» подарував справжніх друзів. Попри зміну штату, крім буднів, працівники нашого видання — завжди активні й ініціативні поглядівки, у котрих бездонне джерело оригінальних ідей для редакційних святкувань. Де ми тільки не були?! Гуляли Невицьким замком, піднімалися Хресною дорогою, обідали в «Підкові»... А ще робили добрі справи, організовували конкурси... Ну а невід'ємним ритуалом поряд із «мозковим штурмом» над усіма випусками завжди була і є кава.

Колись, під час одного з редакційних святкувань, усі в унісон замовили латте. І на пакетиках цукру, який нам подали, ми побачили надпис: «Коли дійсно солодко — цукор не потрібен». А я б перефразувала, підсумовуючи: «Коли твій «Погляд» солодкий — цукор не потрібен». Мій «Погляд», безумовно, солодкий. Адже люблю цей часопис, бо ж він став тією колискою, із якої народилася я — «енна» представниця великого покоління поглядівок...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Цікаве множення

Число, яке складається зі всіх значущих цифр, крім 8, написаних у послідовному порядку, при множенні на 8, а також на 9 і числа, кратні 9, дають легкі для запам'ятовування результати:

12 345 679 х 8 = 98 765 432
12 345 679 х 9 = 111 111 111
12 345 679 х 18 = 222 222 222
12 345 679 х 27 = 333 333 333
12 345 679 х 36 = 444 444 444
12 345 679 х 45 = 555 555 555
12 345 679 х 54 = 666 666 666
12 345 679 х 63 = 777 777 777
12 345 679 х 72 = 888 888 888
12 345 679 х 81 = 999 999 999

«5 хвилин на роздуми».

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

АНЕКДОТИ

— Мамо, а навіщо вчителям на 1 вересня квіти?

— Аби вони думали, що в них свято.

***

Першокласник приходить 1 вересня після школи додому й каже:

— Тату, я сьогодні дівчинку смикнув за косу, а вона мене вдарила підручником по голові!

— А ніхто тобі, синку, легкого життя в школі й не обіцяв!

***

— Алло! Маріє Іванівно? Сергій не зможе прийти сьогодні до школи, він хворий.

— Навіть на 1 Вересня? Добре, а з ким я розмовляю?

— Це я, мій тато!

ТІЛЬКИ ФАКТ

Відокремлені підрозділи Міжнародної асоціації випускників ДВНЗ «УжНУ» представлені в таких країнах, як Угорщина, Румунія, Польща, Чехія, Німеччина, Ізраїль, Японія, Сполучені Штати Америки.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: **http://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues.** А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці «Погляду» в соціальній мережі «Фейсбук»: **https://www.facebook.com/uzhnu.poglyad.**

КРАЩИЙ МАТЕРІАЛ

Кращим матеріалом «Погляду» # 7 (224) визнано публікацію «Роман Костюк: історія успіху» випускниці відділення журналістики Марії Микович. Цей же допис є найрейтинговішим і за кількістю переглядів у «Фейсбуку». Вітаємо авторку!

ІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ

Читай змолоду — пригодиться на старість.

***

Нема розумного сусіда — із книжкою поговори.

***

День без книжки, що обід без хліба.

погляд

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 1064. Ціна – безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 27.08.19.
Засновник і видавець – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад – 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.
Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів.

Головний редактор: В.Ю.ТАРАСЮК
Художній редактор, кореспондент: О.М.БРАЙЛЯН.
Коректор: М.Б.ГАРАЗДІЙ.
Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14 (ауд. 424).
Поштова скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua
Телефон редакції: 067-880-85-71.